

1. DOMAČE BRANJE

Wolfgang Goethe: Trpljenje mladega Wertherja

1. Avtor, obdobje in okoliščine nastanka romana

J.W. Goethe je bil nemški pesnik, pisatelj, dramatik, kritik in teoretik. Rojen je bil 28. avgusta 1749 v Frankfurtu na Mainu, umrl 22. marca 1832 v Weimarju. Bil je sin cesarskega svetnika, študiral je pravo v Leipzigu in 1700/71 v Strasbourgu, kjer je spoznal Herderja in prišel pod njegov vpliv, se navdušil za srednji vek in gotiko. Kot vodja weimarskega gledališča je potoval v Italijo. Z deli, ki jih je napisal, je šel čez več faz: viharnišтво, sentimentalizem in weimarsko klasiko. Njegovo osrednje delo je bralna drama v verzih Faust.

Trpljenje mladega Wertherja je napisal v času evropske romantike. Romantika je bila osrednja smer v evropskih umetnostih in zlasti v književnosti na začetku 19. stoletja; pripadal ji je tudi France Prešeren, eden večjih slovenskih pesnikov. V zahodnoevropskih književnostih je trajala približno med leti 1800 in 1830, drugje pa od 1820 do 1850.

Goethe je roman napisal v približno mesecu dni. Napisal ga je na osnovi osebnih izkušenj in spoznanj, ter posrednih odkritij, ki so ga pretresala, ko je preboleval svojo mlado ljubezen in je iskal izhod iz stiske, v katero je zašel.

2. Povzeta vsebina

Dogajanje se začne 4. maja 1771 in konča 23. decembra 1772. Werther je mlad intelektualec, ki v vasici, kamor se priseli, spozna Lotto. Že ob prvem pogledu nanjo se nesmrtno zaljubi. Med njima se splete trdno prijateljstvo in kmalu postane njen stalni obiskovalec. Kljub temu, da je Lotti zaročena z Albertom, jo Werther poskuša osvojiti in vse njegove misli se vrtijo le še okoli nje. Ko ugotovi, da njegova ljubezen ne bo uslišana, se odseli z namenom, da si ustvari delovno kariero in da ublaži srčno bolečino. Tam se spre z nadrejenim in se zopet vrne v vasico. Lotti razkrije svoja čustva in jo začne spet redno obiskovati. To začne motiti tako Alberta kot Lotti. Slednja mu po nekaj obiskih pove, da ga noče več videti. Werther v teh okoliščinah začne resneje razmišljati o samomoru. Pod pretvezo, da ga potrebuje za potovanje si sposodi orožje od Alberta in se na večer, ko prvič in zadnjič poljubi Lotti, ubije.

3. Oznaka Wertherjevega odnosa do sveta, do otrok, do narave in do Lotte

Werther se umakne na deželo zato, da bi lahko v miru užival in občudoval naravo, ter jo tudi slikal. Ni mu mar za njegove zemeljske dobrine. Zelo rad ima otroke, z njimi se igra in jim kdaj da tudi nekaj denarja, zato imajo tudi otroci radi njega. Na deželi spozna Lotti, se vanjo nesmrtno zaljubi, vendar je njegova izbranka že zaročena z Albertom.

4. Albert in Lotte

Albert je marljiv in izobražen človek, zaročen je z Lotte, ki je prav tako zelo pridna. Rada igra klavir, čeprav nima veliko prostega časa, saj mora po smrti svoje matere skrbeti za mlajše bratce in sestrice. Oba prijateljujeta z Wertherjem.

5. Mnenje o romanu

Roman je res zanimivo napisan. Celo knjigo sem pričakoval srečen konec za Wertherja, na koncu pa je končal tragično. Malo me je motilo le, ker je napisan v pismih in veliko izvemo o trenutnem razpoloženju Wertherja, bolj malo pa o celotne dogajanju tistega dne.

6. Svetobolje - temeljno občutje romantičnega junaka.

Werther se je priselil na deželo, da bi lahko v miru užival v naravi jo slikal, se sprostil. Kar naenkrat pa se je iz mirnega življenja prebudil v lepo, vendar tragično občutje ljubezni.

Vse pa ni šlo tako lepo kot po prihodu na deželo; igral se je z otroki, bral Homerja, ter risal naravo. Na plesu je spoznal Lotte in se vanjo na smrt zaljubil. Takrat pa ni vedel, da je že zaročena... V trenutku, ko je to zvedel, se je njegov pogled na svet začel mračiti. Vse je postalo pesimistično, silno je bil razočaran nad usodo. V resnici je bil zelo intelektualen človek, ljubil je otroke, skrbel je za druge... vendar mu misli niso dale miru, vse se je vrtelo le okoli Lotte (...«vse na tem svetu okrog sebe vidim le v odnosu do nje...«).Ko si je poiskal novo službo, se malo zamotil, je že izgledalo, da bo premagal stiske, ki so ga pestile, vendar ni zdržal. Moral je biti v bližini svoje izvoljenke in to ga je tudi pokopalo. Na dan, ko jo je prvič in tudi zadnjič poljubil, se je ustrelil.

Danes je veliko ljudi s podobnimi občutki pesimizma in melanholije. Vprašanje je le, ali znajo te tegobe prebroditi ali pa se jim zdi, da mora nekdo oditi; oni.